

6 ELEMENTS D'INTERÈS. ÀMBIT MARÍ.

6.1 ELEMENTS D'INTERÈS NATURAL

6.1.1 INTRODUCCIÓ

L'espai marí enfront dels termes municipals de Sitges i Vilanova i la Geltrú presenta una de les praderies més ben conservades del litoral català.

Només aquest fet ja justifica prendre mesures de gestió i protecció d'aquest espai, ja que es tracta d'una comunitat que genera múltiples beneficis a nivell d'estabilització dels bancs de sorres i de conservació dels recursos pesquers.

En aquest espai també hi trobem d'altres comunitats vegetals i faunístiques d'interès, detallades tot seguit, juntament amb infraestructures humanes creades per a protegir aquests ambients, i en d'altres casos, recrear-los per tal d'incrementar-ne els beneficis o substituir-los en cas de que hagin desaparegut.

6.1.2 ESPAIS D'INTERÈS FLORÍSTIC I FAUNÍSTIC

Per tal de valorar l'interès ecològic de l'àmbit d'estudi s'ha considerat les diferents unitats de vegetació i la fauna associada detectades a l'àmbit d'estudi, i descrites en els apartats de "*Estat inicial del medi*".

Per una banda, des del punt de vista botànic s'han considerat els següents criteris a fi de determinar l'interès florístic:

- presència de comunitats vegetals protegides i escassament representades a Catalunya (com ara les fanerògames marines)
- estat de conservació de la unitat: composició florística poc alterada i absència d'impactes

Pel que fa a l'interès faunístic de la zona, els criteris a considerar han estat els següents:

- punt de descans i alimentació especialment diversos
- colònies i llocs de descans d'espècies migratòries o marines interessants
- connectància associada

Segons aquestes determinacions, els elements d'interès localitzats a l'àmbit d'estudi es descriuen a continuació.

6.1.2.1 ZONES D'INTERÈS ECOLÒGIC MOLT ALT

Sota aquesta denominació s'engloben les unitats amb presència de comunitats vegetals, espècies animals o vegetals rares o molt interessants.

En concret, es tracta de les següents unitats:

- Praderies de posidònia i cymodocea
- Coves marines
- Fons de Mäerl

6.1.2.1.1 Praderies de posidònia i cymodocea

L'extensió actual de les praderies de fanerògames, protegides per l'Ordre de 31 de juliol de 1991, a la comarca del Garraf dista molt del seu estat original. Així, és possible observar grans extensions de mata de posidònia morta (principalment enfront del Port d'Aiguadolç) així com una elevada variabilitat en la densitat de feixos i nombre de fulles al llarg de les praderies que encara sobreviuen.

Tot i això però encara conserven una elevada riquesa i són elements a conservar degut als seus múltiples beneficis:

- El seu dens fullatge afavoreix la caiguda de les partícules en suspensió i, per tant, la transparència de l'aigua
- El seu entramat de rizomes (tiges subterrànies) consolida i estabilitza els sediments
- Redueixen l'hidrodinàmica marina i, en conseqüència, l'erosió costanera
- Són responsables d'una elevada producció d'oxigen i de matèria orgànica
- Constitueixen l'hàbitat per a nombroses espècies, el que incrementa notablement la diversitat dels fons costaners que ocupen, moltes d'elles utilitzant les praderies com a lloc de reproducció i com a guarderia en què es refugien les seves fases juvenils

Cal destacar que, en el cas de les praderies de posidònia, es troben incloses a la Directiva Hàbitat sota la denominació de Alguers de posidònia (codi 1120), com a hàbitat d'interès comunitari prioritari.

6.1.2.1.2 Coves marines

La naturalesa calcària del Massís del Garraf ha permès que al llarg de la seva evolució hi hagin aparegut diferents formacions com ara avencs, coves, etc., totes elles de força interès geològic i recentment explotades amb més o menys èxit pel turisme esportiu.

D'entre aquestes, destaquen per les seves peculiaritats i raresa les coves marines, ja siguin submergides o semisubmergides. Aquest tipus d'hàbitat es desenvolupa majoritàriament a les costes calcàries, coincidint la seva distribució amb massissos muntanyosos calcaris.

En el seu interior, la falta de llum impedeix el desenvolupament d'organismes fotosintètics, restringits als fons marins adjacents, però pel contrari es converteixen en refugi d'una rica fauna, ja que moltes espècies presenten hàbits nocturns i utilitzen les coves com a refugi durant el dia, i inclús n'hi ha d'altres gairebé exclusivament cavernícoles i d'elevat interès científic.

Cal destacar que aquest tipus de formacions es troben incloses a la Directiva Hàbitat sota la denominació de Coves marines submergides o semisubmergides (codi 8330), com a hàbitat d'interès comunitari.

6.1.2.1.3 Fons de Mäerl

Els fons de mäerl són formacions constituïdes per concrecions d'algues roges calcàries que es troben generalment a les zones més profundes (entre 25 i 100 metres) i, per tant, menys il·luminades.

Tot i el petit tamany d'aquestes concrecions (menys de 10 centímetres de diàmetre), els fons de mäerl són anàlegs en molts aspectes a les praderies de fanerògames marines, ja que generen un hàbitat permanent amb una estructura complexa, alberguen una elevada diversitat animal i vegetal i serveixen de zona de cria a nombroses espècies d'interès econòmic.

Són una comunitat vegetal encara poc coneguda però molt sensible a l'impacte de les activitats humanes, i al trobar-se en molts casos per sota del límit dels 50 metres, estan molt exposats a l'impacte de la pesca d'arrossegament. De fet, una única passada amb un art d'arrossegament pot destruir el 75% de la formació, i com a mínim fins a quatre anys després no s'observen senyals de recuperació.

Cal destacar que aquestes formacions estan protegides a la Directiva Hàbitats com a Fons marins rocosos i concrecions biogèniques sublitorals, i dues de les espècies que els formen estan incloses a l'annex V d'aquesta Directiva (*Lithothamnium corallioides* i *Phymatolithon calcareum*).

6.1.2.2 ZONES D'INTERÈS ECOLÒGIC ALT

6.1.2.2.1 Comunitat de rizoma mort de posidònia

Tot i que aquesta comunitat prové de la degradació d'una molt més rica, els rizomes de posidònia morta encara permeten el desenvolupament de comunitats epífitas que utilitzen aquestes restes com a suport, apareixent així una nova comunitat amb molts organismes que no podrien fixar-se directament sobre un medi tant mòbil com la sorra.

6.1.2.3 ZONES D'INTERÈS ECOLÒGIC MITJÀ, BAIX I MOLT BAIX

Pel que fa a la resta de comunitats, la categoria de valoració que s'ha assignat a cadascuna d'elles varia entre mitjana i molt baixa. Aquesta valoració, s'ha realitzat seguint el mateix criteri que les anteriors categories, atenent l'interès botànic i faunístic de les diferents unitats.

Taula 1. Valoració de les unitats de vegetació i usos del sòl.

Unitats de vegetació i usos del sòl	Valoració
Comunitat d'algues fotòfiles	Mitjana
Comunitat d'algues hemiesciàfiles	Mitjana
Comunitat de sorres fines	Baixa
Comunitat de sorres gruixudes	Mitjana
Fons detrítics costaners	Baixa

6.1.3 ESPAIS PROTEGITS I/O CATALOGATS

Després de valorar l'interès ambiental del conjunt d'elements que configuren els fons marins enfront de la comarca del Garraf, es detallen i descriuen els espais d'interès natural que compten amb alguna figura de protecció.

6.1.3.1 ESPAIS DEL PLA D'ESPAIS D'INTERÈS NATURAL

El **PEIN de les Costes del Garraf**, inclòs recentment com a PEIN després de proposar-se com a Xarxa Natura 2000, s'ubica al llarg dels espais marins de l'àmbit d'estudi fins al límit aproximat dels -50 metres, però entrant en contacte amb la costa només en aquells indrets on pot connectar amb els límits del Parc Natural del Garraf.

6.1.3.2 HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

L'àmbit d'estudi del Pla d'Actuacions **afecta diferents espais catalogats com a hàbitat d'interès comunitari** prioritari per a l'Annex I de la Directiva 92/43/CEE, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestre.

A continuació es detalla el llistat d'hàbitats detectats tan a la zona d'estudi com a les seves proximitats.

Taula 2. Llistat d'hàbitats d'interès comunitari detectats a l'àmbit marí d'estudi

Aigües marines i zones intermareals		
1120	Prioritari	Alguers de posidònia
1170	No prioritari	Fons marins rocosos i concrecions biogèniques sublitorals
Altres hàbitats rupícoles		
8330	No prioritari	Coves marines submergides o semisubmergides

Font: Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya. (www.gencat.net/mediamb)

6.1.3.3 XARXA NATURA 2000 (LIC+ZEPA)

Segons les dades disponibles a la web del Departament de Medi Ambient i Habitatge, a l'àmbit marí del Pla d'Actuacions hi trobem un espai íntegrament marí, conegut com a Costes del Garraf, que és considerat zona d'especial protecció per a les aus (ZEPA) i lloc d'importància comunitaria (LIC). S'exté al llarg de 26.473 hectàrees des de Cunit fins a Viladecans i des de la línia de costa fins a la cota batimètrica dels -50 metres.

